

Stiftelsen BRÖDET

Nyhetsbrev
November 2023

ESTLAND

*Kära Vänner och
Understödjare!*

Stiftelsen Brödets kontaktperson i Estland, Ülo Kalm vid Aibolands museum i Hapsal, berättar, att den 2 oktober blev det 100:e kamouflagenätet klart, som 30 Ukrainaflyktingar tillsammans med volontärer från Hapsal under 1½ års tid tillverkat åt Ukraina i museets lokaler. Det firades med tårta och en utfärd till Estlands näst största ö Dagö. (Den största ön heter Ösel.)

På Dagö finns en fyr från år 1531, som är världens 3:e äldsta fyr som fortfarande är i bruk. Som vi berättat har det åtminstone sedan 1200-talet i det nuvarande Estlands kusttrakter och på de större öarna bott en svensktalande bondebefolkning, som hade sin största utbredning under 1400- och 1500-talen. Dagö var i svensk

besittning åren 1563–1721 och ön var länge ett viktigt centrum för svenskarna i Estland. I slutet av 1700-talet fanns där cirka 2.000 svenskar. Av dessa deporterades år 1781 ungefär 1.200

Dagöbor till Ukraina av kejsarinnan Katarina II. Utvandrarerna samlades i Ristimägi (Korsberget) där de höll en sista gudstjänst och markerade händelsen genom att där placera ett kors innan man tog farväl av ön som varit svenskarnas hem i minst 400-500 år. De c:a 500 personer som överlevde den årslånga vandringen till fots via Moskva till Ukraina grundade byn Gammel-svenskby. På Dagö finns fortfarande ett fåtal personer som betraktar sig som svenskar.

Stiftelsen Brödet var medfinansiär till utflykten.

Gruppen fick besöka Dagöbornas hantverkshus, Suuremõisa herrgård, där man idag driver en yrkesskola, Reigi kyrka, Mihkli hembygdsmuseum liksom Korsberget, där under årens lopp många fler kors tillkommit. – Bara en 10 dagar efter utflykten drabbades Estlands kust av hårda vindbyar som fällde träd och t.o.m. lyfte bort hustak, bröt itu en flottbro, förorsakade översvämningar och gjorde att färjeförbindelser fick ställas in. I samband härmed förstördes tyvärr delvis även det nya Matskåpet som vi berättat om i nyhetsbrevet Juni 2023.

Vi tackar och gratulerar alla som tillverkar kamouflagenäten och gläds åt att det blev en lyckad och givande utfärd till Dagö med historiska kopplingar mellan Sverige-Estland-Ukraina.

Hälsningar från **Stiftelsen Brödet** och oss i styrelsen, *Arne, Elisabeth, Gloria, Lena, Roger*

Stiftelsen Brödet BG 900-4201, PG 90 04 20-1, Swish 1239004201

Org.nr: 802401-2844, www.stiftelsenbrodet.se, e-mail: kontakt@stiftelsenbrodet.se

Postadress: Stiftelsen Brödet, Att. L.Åkerlund, Grev Turegatan 64, 114 38 Stockholm Tel: 070-2545233

Styrelse: Lena Åkerlund, ordf, Roger Arvidsson, sekr, Gloria Vintila Andersson, Arne Wikström, Elisabeth Kedland Hofberg.

